

Рафаїл Давидович Габович

видатний гігієніст,
завідувач кафедри загальної гігієни
Вінницького медичного інституту (1953-1960)

Під час навчання в Київському медичному інституті.
Р. Д. Габович (стоїть в центрі) з одногрупниками.
Журн. «Довкілля та здоров'я». 2010. № 1. С. 78.

У 1927 р. Рафаїл Габович став студентом лікувально-профілактичного факультету Київського медичного інституту, який успішно закінчив у 1931 р.

Після закінчення інституту служив старшим військовим лікарем у 9-му кавалерійському полку 1-го кінного козацького корпусу Радянської Армії.

Військовий лікар Р. Д. Габович. 1930-ті роки.
Журн. «Довкілля та здоров'я». 2010. № 1. С. 78.

У серпні 1933 р. отримав посаду старшого військового наукового співробітника у Науково-дослідному інженерному та санітарному інституті Радянської армії. З кінця 1930-х і до 1941 р. розробив кілька спеціальних засобів очищення, знезаражування та дегазації води у польових умовах.

Паралельно з науковою роботою працював асистентом кафедри гігієни та епідеміології військового часу у Центральному інституті вдосконалення лікарів (Москва).

У 1946 р. Р. Д. Габовича зараховують старшим науковим співробітником Науково-гігієнічного інституту ім. Ф. Ф. Ерісмана у Москві. Цього ж року він повертається до Києва на посаду доцента кафедри загальної гігієни Київського медичного інституту.

Фото з альбому випускників
ВДМІ 1954 року.

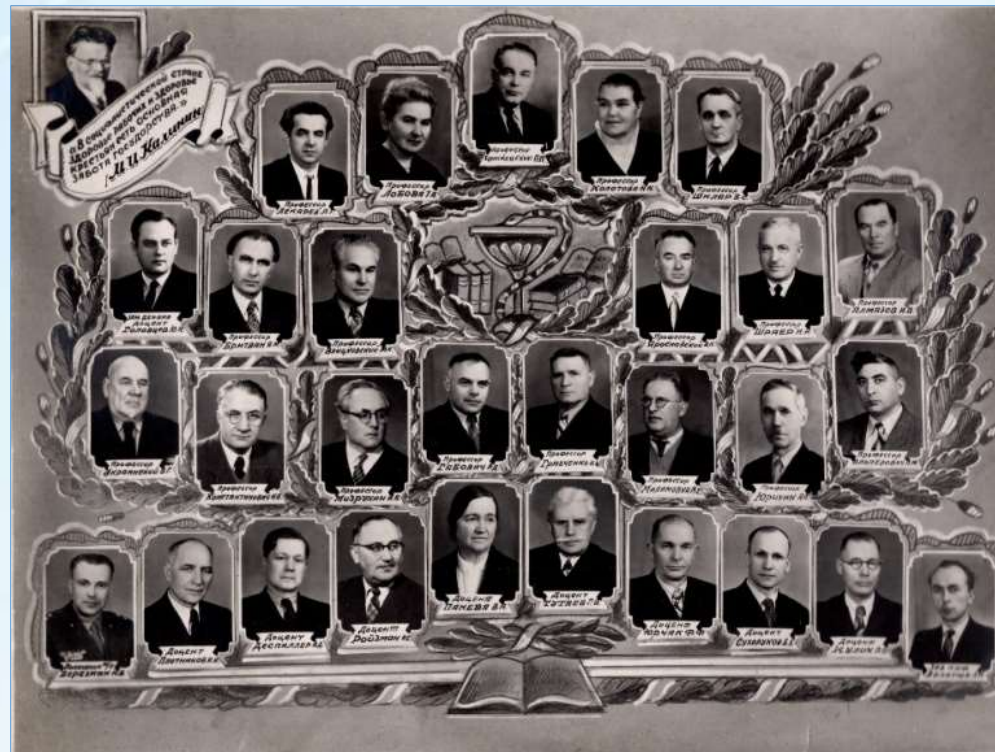

Фото з альбому випускників
ВДМІ 1960 року.

Фото з альбому випускників
ВДМІ 1959 року.

Упродовж 1952-1960 рр. Р. Д. Габович очолював кафедру загальної гігієни Вінницького державного медичного інституту, на якій продовжував наукове дослідження проблем фтору, що знайшло втілення у монографії «Фтор и его гигиеническое значение» (1957).

Результати багаторічної роботи Рафаїла Давидовича відображені в монографіях «Санітарне та лікувально-профілактичне обслуговування робітників МТС» (1957), та «Гигиена труда в машино-тракторных мастерских РТС» (1958).

Р. Д. Габович (1-ий ряд, в центрі) з колективом кафедри комунальної гігієни Київського медичного інституту. 1961 р.
Журн. «Довкілля та здоров'я», 2010, № 1, С. 78.

Професор Р. Д. Габович на державному іспиті у Київському медичному інституті.
Журн. «Довкілля та здоров'я», 2010, № 1, С. 79.

Професор Р. Д. Габович читає лекцію в аудиторії № 1 санітарно-гігієнічного корпусу Київського медичного інституту. 1968 р.
Фото з сайту: <http://surl.li/lviwvo>

У 1960 р. Р. Д. Габович на запрошення Київського медичного інституту повертається до столиці й очолює кафедру комунальної гігієни, якою керував до 1968 рр. У 1962-1965 рр. був деканом санітарно-гігієнічного факультету інституту. Упродовж 1968-1979 рр. Рафаїл Давидович очолював кафедру загальної гігієни Київського медичного інституту.

Всесвітню відомість йому принесли наукові дослідження мікроелементів, серед яких чільне місце займав фтор. Професора Р. Д. Габовича запрошують читати лекції для спеціалістів у галузі гігієни водопостачання з різних країн. Монографія «Фтор в стоматології и гигиене» (1969) була перевидана на англійській мові у США.

Професор Р. Д. Габович. 1978 р.
*Медична газета "Здоров'я України
XXI ст."* 2009, Верес. (№ 18), С. 61.

Професор Р. Д. Габович. 1970-ті роки.
Журн. «Довкілля та здоров'я»,
2010, № 1, С. 79.

Професор Р. Д. Габович (2-ий зліва) – голова державної
екзаменаційної комісії санітарно-гігієнічного факультету
Київського медичного інституту. 1985 р.
Фото з сайту: [//surl.li/lviwvo](https://surl.li/lviwvo)

З виходом на заслужений відпочинок (1979) професор Р. Д. Габович не втратив свій науковий потенціал. Упродовж 1979-1990 рр. він працював науковим консультантом Київського науково-дослідного інституту гігієни харчування Міністерства охорони здоров'я України.

Після виїзду на початку 1990-х разом з родиною в Ізраїль, а згодом у США він продовжував свою наукову діяльність. У співавторстві з завідувачкою кафедри загальної гігієни Львівського медичного університету ім. Данила Галицького, професором І. І. Даценко видав підручники українською мовою: «Основи загальної та тропічної гігієни» (1995), «Профілактична медицина. Загальна гігієна з основами екології» (1999, 2004).

Доцент Г. О. Гончарук (зліва) та професор В. Г. Бардов (справа) вітають Р. Д. Габовича з 90-річним ювілеєм. Тель-Авів, 1999.
Фото з сайту: <http://surl.li/lviwvo>

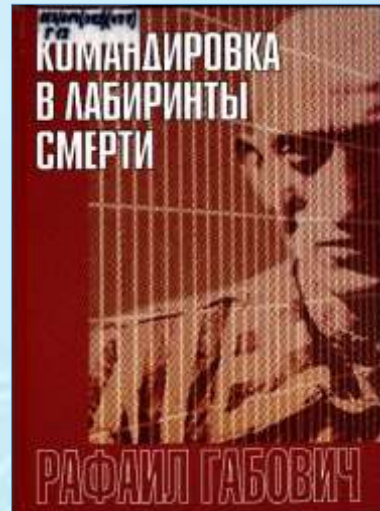
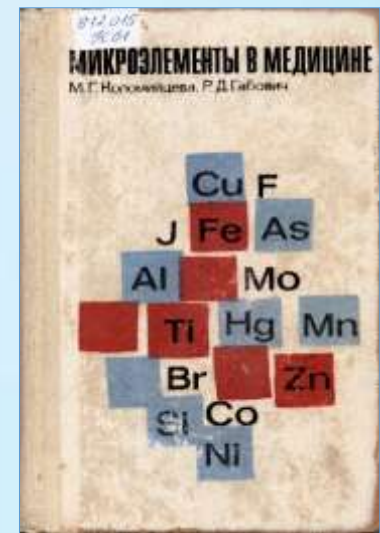
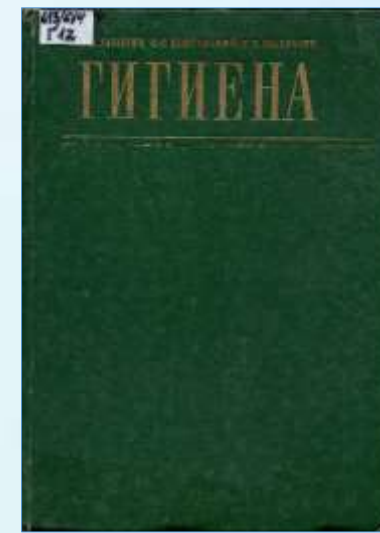

Меморіальна дошка Р. Д. Габовичу на будівлі санітарно-гігієнічного корпусу Національного медичного університету ім. О. О. Богомольця.
З сайту: <http://surl.li/usdeox>

Плідна багаторічна науково-педагогічна діяльність відомого вченого-гігієніста, доктора медичних наук, професора Р. Д. Габовича відображена у майже 400 наукових статтях, 40 монографіях, посібниках та підручниках. Надбаний досвід він передав великій кількості своїх учнів, з яких 10 докторів та 40 кандидатів медичних наук.

Професор Р. Д. Габович помер 14 березня 2002 р. на 93-му році життя.
Похований у м. Стемфорд, шт. Коннектикут США.

ПРАЦІ Р. Д. ГАБОВИЧА

ПУБЛІКАЦІЇ ПРО Р. Д. ГАБОВИЧА

Первый среди лучших, или победа наперекор судьбе : к 100-летию со дня рождения Р. Д. Габовича / И. И. Никберг // *Мед. газ. «Здоров'я України XXI ст.»*, 2009, Верес. (№ 18). С. 60–61.

Учень, який став учителем : до сторіччя від дня народження Габовича Рафаїла Давидовича / В. Г. Бардов, С. Т. Омельчук, А. М. Гринзовський // *Довкілля та здоров'я*, 2010, № 1. С. 77–80.

К 100-летию со дня рождения Рафаила Давидовича Габовича / И. И. Никберг // *Гигиена и санитария*. – 2010. № 3. С. 93–94.

Памяти профессора Р. Д. Габовича / Е. И. Гончарук // *Довкілля та здоров'я*. 2002. № 4. С. 72–73.

До 90-річчя з дня народження професора Габовича Рафаїла Давидовича / В. Г. Бардов, А. М. Гринзовський // *Довкілля та здоров'я*. 2000. № 1. С. 57–59.

Габович Рафаїл Давидович / Г. О. Степаненко, А. М. Гринзовський // *Енциклопедія Сучасної України*. Київ, 2006. Т. 5: Вод-Гн. С. 249.